

Gintaras Grušas
Vilniaus arkivyskupas metropolitas

„Ir mokslas, ir tikėjimas ieško tiesos – kiekvienas savo srityje. Skirtumas tas, kad mokslas tiria kūrinių, o tikėjimas atveria Kūrėją. Kai šios dvi perspektyvos susitinka, jos viena kitą praturtina: mokslas saugo tikėjimą nuo paviršutiniškumo, o tikėjimas apsaugo mokslą nuo redukcionizmo, leidžia ieškoti tiesos giliau ir pasiekti ją išsamiau.
Kartais palyginame mokslą ir tikėjimą su kopimu į kalną: mokslininkai užkope atranda teologą, sėdintį viršūnėje ir kontempliuojantį Dievą, kurį jie pasiekė savo tyrimais. Ši metafora gražiai iliustruoja, kad abi perspektyvos siekia to paties tikslo ir viena kitą papildo“ – teigia G. Grušas.
Visą interviu kviečiame skaityti „Mėnesio interviu“ dalyje.

NAUJIENOS

Tikslas iki 2050 m. – turtinga ir laiminga valstybė. Ar realu pasiekti?

MIT ir Lietuvos mokslininkai, verslo ir politikos formuotojai kartu ieško atsakymų į ateities iššūkius

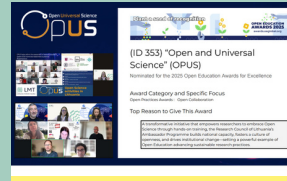
Konkurencingumas „Europos horizonte“: kokių sprendimų reikia Lietuvai?

Įžvalgos ir praktika: tarptautinės kibernetinio saugumo dirbtuvės

LMT vizitas Prahėje: bendradarbiavimo stiprinimas su tarptautiniais mokslinių tyrimų ir inovacijų centrais

LMT įgyvendintas projektas nominuotas „OE Global Award of Excellence“

NAUJAUSI KVIETIMAI

Kvietimas teikti paraiškas „Eureka“ tinklo programos „Globalstars“ MTEP projektams su Japonija įgyvendinti
Iki 2026-01-21

Kvietimas teikti paraiškas paramai akademinėi išvykai 2026 metų I pusmetį gauti
Iki 2025-11-15

Kvietimas teikti paraiškas paramai už studijų rezultatus gauti 2026 metais
Iki 2025-12-15

2025 m. lapkričio 5 d.
„Building Impact Through Nordic Alliances: Preparing for the Future European Framework Programme for Research and Innovation“

2025 m. lapkričio 7 d.
„Intelektinės nuosavybės vertės nustatymas ir investicijos“

2025 m. lapkričio 13 d.
Informacinis renginys apie Europos mokslo tarybos kvietimą teikti paraiškas įsitvirtinantiems mokslininkams – ERC Consolidator Grant 2026

BŪSIMI RENGINIAI

Startuoja nauja Inomentorystės programa, skirta MVĮ ir atžalinių įmonių verslo kompetencijų stiprinimu

Inomentorystės programa siūlo:

- individualias ekspertines konsultacijas;
- grupines konsultacines sesijas;
- verslo vystymo kompetencijų mokymus;
- pagalbą finansuojamų priemonių paraiškų rengimui;
- viešinimą ir sklaidą.

Turite naujienų, kurios galėtų tapti LMT naujienlaiškio dalimi? Pasidalykite el. p. aktualijos@lmt.lt

LMT – VARIKLIS TAVO IDĖJAI!

Tyliai kalbančios sienos: kai šventovės praeitis tampa šiuolaikinio mąstymo, pažinimo ir dvasinės refleksijos šaltiniu

Mėnesio interviu

Vilniaus arkikatedra – tai daugiau nei didinga Lietuvos krikščionybės šventovė. Ji yra mūsų valstybės istorijos, kultūros ir tikėjimo šerdis, kur susikerta praeitis ir dabartis, dvasinis gyvenimas ir mokslo pažanga. Ši erdvė, menanti Mindaugo karūnavimo laikus ir tautos atgimimo epochas, šiandien tampa gyvu tarpdisciplininių tyrimų centru, kuriame jungiasi archeologija, architektūra, menotyra, istorija ir teologija.

Kaip pastebi Bažnytinio paveldo muziejaus direktorė Rita Pauliukevičiūtė, Vilniaus arkikatedra – tai ne tik religinis simbolis, bet ir nuolat tyrinėjamas istorijos bei kultūros šaltinis: „Kalbant apie Katedrą, sunku išskirti svarbiausius jos etapus – ji tarsi grandinė, pasakojanti Lietuvos istoriją. Katedra yra pagrindinis mūsų tyrimų objektas: saugome ir tiriame jos lobyną, kartu po truputį atveriamė ir kitą, ilgai nenaudotą Vilniaus paveldą. Mažais žingsniais žengdami matome, kaip dėmesys šiam tyliai lūkuriuojančiam paveldui stiprėja.“

Lietuvos mokslo taryba (LMT), skatindama istorinius ir kultūros paveldo tyrimus, mato Vilniaus arkikatedros projektą kaip išskirtinę galimybę ne tik praplėsti mūsų mokslo žinias, bet ir įprasminti tautos tapatybę. Apie tai, kaip Bažnyčia derina liturginį gyvenimą ir mokslinius tyrimus, kaip šiuolaikinės technologijos keičia mūsų santykį su paveldu ir kaip mokslo bei tikėjimo dialogas gali praturtinti visuomenės dvasinį augimą, kalbamės su Vilniaus arkivyskupu metropolitu Gintaru Grušu.

– Bažnyčia per istoriją dažnai buvo ne tik maldos, bet ir žinių židiny. Šiandien Vilniaus arkikatedra tampa tyrimų objektu, kuriame susitinka archeologija, architektūra, istorija, teologija. Kaip Jūs išsivaizduotumėte vaisingą dialogą tarp šių sričių, kad tyrimai ne tik praturtintų mokslinį pažinimą, bet ir pagilintų mūsų dvasinį santykį su Bažnyčia?

– Šis dialogas tarp architektūros, archeologijos ir istorijos vyksta jau daugiau kaip du tūkstančius metų, įvairiais lygmenimis ir pjūviais. Bažnyčia nuo pat pradžių dalyvavo visuose šiuose procesuose, todėl jos paveldas yra ir pasaulinis paveldas. Tai matome per UNESCO ir kitas institucijas, tačiau svarbu, kad Bažnyčios paveldas reguliuojamas ne tik pasauliniais, civiliniais įstatymais, bet ir jos pačios vidiniais teisės aktais, kurie pabrėžia paveldo svarbą ir būtinybę jį saugoti.

Dirbdami šių sričių sankirtoje matome, kaip šis dialogas atsiskleidžia per įvairius istorinius atradimus. Pavyzdžiui, neseniai lankiausi Kastel Gandolfe, kur veikia ir modernūs, ir istoriniai teleskopai. Vienas jų padėjo sudaryti pirmuosius kosmoso žemėlapius, kitas – tas pats, per kurį popiežius stebėjo, kaip žmogus pirmą kartą žengė Mėnulyje. Tad šis dialogas tarp mokslo ir tikėjimo yra nuolat gyvas, gilus ir tęstinis.

– Vilniaus arkikatedra yra ne tik tikėjimo centras, bet ir tautinės atminties branduolys. Kaip, Jūsų manymu, Bažnyčios paveldas – nuo sakralinės architektūros iki archyvų ir gyvų tradicijų – turėtų būti interpretuojamas, kad jis stiprintų tautinę tapatybę, ugdytų visuomenės istorinę savivoką ir kartu pagilintų žmonių dvasinį santykį su Bažnyčia?

– Nuo pat Lietuvos krikšto Vilniaus arkikatedrai tenka ypatinga vieta mūsų istorijoje. Ji brangi ne tik kaip tikėjimo centras, bet ir kaip tautinės atminties ženklas, lydintis visus Lietuvos istorijos etapus.

Katedrą svarbu pažinti ne vien kaip meninį ar architektūrinį paminklą, bet ir kaip vietą, kur Dievas buvo ir tebėra šlovinamas. Toks pažinimas padeda žmonėms atpažinti sakralumo įtaką tiek mūsų visuomenės gyvenimui, tiek asmeninėms patirtims. Kuo giliau žmogus susipažįsta su šia vieta – jos istorija, paskirtimi, prasmėmis – tuo aiškiau jis gali įžvelgti dvasinę tikrovę, slypinčią už fizinio pastato.

Visas interviu čia.

„Bažnyčia veikia ne tik savo uždarame teologiniame rate, jos įtaka pasiekia žmones visuose gyvenimo spektruose“, – arkivyskupas G. Grušas